

Sygn. akt VIII U 2537/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury, o emeryturę pomostową

na skutek odwołania W. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 lipca 2018 r. **nr** (...)

13 września 2018 r. **nr** (...)

1. oddala odwołania;
2. zasądza od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 2537/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 lipca 2018 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił ubezpieczonemu W. P. prawa do emerytury kolejowej, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił on 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Następnie decyzją z 13 września 2018 r. organ rentowy działając w oparciu o ustawę z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawę z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych

odmówił ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczonemu nie spełnił przesłanek z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tejże ustawy oraz nie rozwiązał stosunku pracy z obecnym pracodawcą. Niezależnie od powyższego organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnił również przesłanek do emerytury pomostowej w innym wariantcie, tj. z art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił on okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat, a także nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Z powyższymi decyzjami nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołania, w których domagał się ich zmiany i przyznanie prawa do emerytury. Twierdził, że wbrew twierdzeniom organu rentowego, spełnił wszystkie przesłanki do otrzymania jednego ze spornych świadczeń.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Zarządzeniem z 19 października 2018 r. Sąd połączył sprawą toczącą się z odwołania od decyzji z 17 lipca 2018 r. sygn. akt (VIII U 2538/18) do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą toczącą się z odwołania od decyzji z 13 września 2018 r. (VIII U 2537/18).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. P. (ur.(...)) ukończył 60 rok życia w dniu (...)

Ubezpieczony pracował:

- od 15 sierpnia 1978 r. do 31 maja 1980 r. w (...) jako starszy toromistrz;
- od 1 lutego 1982 r. do 31 grudnia 1988 r. w (...), jako starszy toromistrz;
- od 1 marca 1989 r. do 1 czerwca 1989 r. w Odlewnictwie- metaloplastyce A. S. w S., jako rdzeniarsz-pieczowy;
- od 13 czerwca 1989 r. do 2 września 1989 r. w Zakładzie (...) i CO w B.-W., jako monter instalacji sanitarnych;
- od 20 września 1989 r. do 30 kwietnia 1996 r. w Zakładach (...) w D., jako toromistrz.

Od 18 września 1996 r. pracuje jako starszy toromistrz w (...) SA.

Z zaświadczenia z dnia 22 sierpnia 2018 r. wynika, że okres pracy ubezpieczonego w (...) SA od 18 września 1996 r. do 31 grudnia 2008 r. (12 lat, 3 miesiące i 14 dni) jest traktowany jako okres pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin oraz §4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

W dniu 3 lipca 2018 r. ubezpieczony wniósł do organu rentowego o przyznaniu mu prawa do emerytury.

W dniu 17 lipca 2018 r. organ rentowy wydał decyzję, w której odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury kolejowej, ponieważ:

- do dnia 1 stycznia 1999 r. nie legitymował się on 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowych, lecz wykazał jedynie 17 lat, 10 miesięcy i 24 dni takich okresów (okresy składkowe – 17 lat, 4 miesiące i 13 dni; okresy nieskładkowe – 6 miesięcy i 11 dni)
- do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, lecz zaledwie 11 lat i 3 dni takiej pracy.

W decyzji tej organ rentowy zaznaczył również, że nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 5 sierpnia 1996 r. do 18 września 1996 r., z uwagi na brak zaświadczenia z PUP oraz okresu od 13 czerwca 1989 r. do 2 września 1989, ponieważ nie doszło do zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia społecznego w tym okresie.

Niezależnie od ww. wniosku, w dniu 3 lipca 2018 r. ubezpieczony wniósł również do organu rentowego o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

W dniu 13 września 2018 r. organ rentowy wydał decyzję, w której odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury z pomostowej:

a) z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ:

- po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał on prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tejże ustawy;

- nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy w pracodawcą;

b) z art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż:

- na dzień 1 stycznia 2009 r. nie wykazał on okresy pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych wynoszący co najmniej 15 lat;

- nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy w pracodawcą.

W tej samej decyzji organ rentowy wskazał również, że ogólny staż pracy ubezpieczonego wyniósł 37 lat i 7 miesięcy, a ogólny staż pracy w szczególnych warunkach – 20 lat, 5 miesięcy i 26 dni.

Od powyższych decyzji ubezpieczony wniósł odwołania, które ostatecznie zainicjowały niniejsze postępowanie.

Ubezpieczony nie przystąpił do OFE.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i wynikał z dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy toczącej się przed tutejszym Sądem pod sygn. VIII U 2538/18.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie. Zaskarżone decyzje okazały się prawidłowe.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że ubezpieczony złożył dwa odrębne wnioski w tym samym dniu, tj. wniosek o emeryturę kolejową oraz wniosek o emeryturę pomostową. Obie sprawy zostały rozstrzygnięte negatywnie, albowiem w ocenie organu rentowego ubezpieczony nie spełnił ani wymogów warunkujących przyznanie mu prawa do emerytury kolejowej, ani wymogów z emerytury pomostowej w wariantcie z art. 4 oraz z art. 4 w zw. z art. 49. Następnie od obu decyzji odmownych wniósł odwołania, które zainicjowały dwa odrębne postępowania, które ostatecznie zostały połączone do wspólne rozpoznania i rozstrzygnięcia. Tym samym przedmiot sporu sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony jest uprawniony do przynajmniej jednego z ww. żądanych przez niego świadczeń.

W pierwszej kolejności, Sąd odniesie się do decyzji z dnia 17 lipca 2018 r. odmawiającej przyznanie ubezpieczonemu emerytury kolejowej.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1383) prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948r., który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie.

Natomiast w myśl art. 40 ustawy emerytalnej, kolejowa emerytura przysługuje pracownikowi kolejowemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący dla kobiet 55 lat, mężczyzn 60 lat;
- 2) ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia na kolei, łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei, o których mowa w art. 44-45.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że ubezpieczony ukończył 60 rok życia w dniu 7 maja 2018 r. oraz nie jest członkiem OFE. Niemniej jednak na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił, iż legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym co najmniej 25 lat, w tym co najmniej 15 letnim okresem zatrudnienia na kolei. W trakcie postępowania sądowego, ubezpieczony nie przedłożył żadnych dowodów np. w postaci dokumentów mogących skutkować zaliczeniem dodatkowych okresów do ogólnego stażu pracy, czy też do pracy na kolei. Tym samym okresy wskazane w zaskarżonej decyzji, tj. staż sumaryczny wynoszący 17 lat, 10 miesięcy i 24 dni, oraz staż w warunkach szczególnych, czyli staż na kolei wynoszący 11 lat i 3 miesiące, Sąd uznał za właściwe. W związku z tym, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki 25 letniego stażu pracy, w co najmniej 15 letniego na kolei, to nie przysługuje mu prawo do emerytury kolejowej, a zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Odnosząc się z kolei do decyzji z dnia 13 września 2018 r. dotyczącej emerytury pomostowej, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 31 grudnia 2008r., Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Natomiast po myśli art. 3 ust. 1, 4 i 7 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. Za takich pracowników uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ponadto, zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Jednocześnie wskazać należy, że tylko i wyłącznie spełnienie wszystkich przesłanek łącznie, warunkuje przyznanie prawa do spornego świadczenia. W związku z tym, jeżeli ubezpieczony nie spełni chociaż jednej przesłanki, to nie będzie mu przysługiwało prawo do żądanego świadczenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż zarówno w wariancie przyznania emerytury pomostowej z art. 4, jak i z art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, jedną z przesłanek jaką należy spełnić jest wymóg rozwiązania stosunku pracy. Rozwiązanie umowy o pracę jest ustawowym warunkiem nabycia prawa do emerytury pomostowej to musi być on spełniony w chwili ubieganie się o świadczenie (tak też: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt III AUa 521/17). Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego jednoznacznie wynika, że ubezpieczony przed złożeniem wniosku o przyznanie emerytury pomostowej nie rozwiązał umowy o pracę. Co więcej, cały czas pozostaje on w stosunku pracy. Od 18 września 1996 r. pracuje jako starszy toromistrz w (...) SA. W związku z tym, że ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy, to nie spełnił jednej z koniecznych przesłanek jaka należy spełnić, aby otrzymać emeryturę pomostową. Tym samym zbędne okazało się badanie przez Sąd pozostałych przesłanek, a decyzja odmawiająca ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej okazała się prawidłowa.

Reasumując, ubezpieczony nie jest uprawniony ani do emerytury kolejowej, ani do emerytury pomostowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił odwołania jako bezzasadne, zgodnie z art. 477¹⁴§1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności na wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 kpc, zasądzając od ubezpieczonego jako od strony przegrywającej proces w obu sprawach, na rzecz organu rentowego 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego. Wysokość wynagrodzenia została ustalona, zgodnie z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018.265 t.j.) i została ustalona odrębnie w stosunku do każdej z połączonych spraw, tj. po 180 zł.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater